

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam, 137. szám.

Hírtételi árak:

Egész évre ——— 12 fr.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 8 óráig.

Szombat, június 17.

A vörös-kereszt egyesület.

Nagybecskerek, június 17.

Az országos vörös-kereszt egyesület, melynek élén Torontálmegye egyik legelőkelőbb és legjótékonyabb főura gróf Csekonic Endre v. b. t. t. áll, most küldi szét a múlt évről szóló évi jelentését. Tanúsága e könyv annak a fáradhatatlan buzgalomnak, melyet az egyesületnek ember-szeretet áthatotta vezetősége folyton kifejt, bölcs előrelátással gondoskodván azon eshetőségről, amikor abba a helyzetbe fogunk jutni, hogy a hazáért vérző és szenvedő embertársainkról kellend gondoskodni.

Az egyesület jelenleg áll: 1. központi 47 megyei, 17 vidéki, 30 városi választmányból és 331 fiókegyletből. Továbbá Horvát-Szlavonországban 1 országos választmányból és 23 fiókegyletből.

Az egyesületet a következő taglétszám alkotja: 2. tiszteletbeli, 2830 alapító, 4621 tiszorintos rendes, 31.590 rendes és 2801 rendkívüli, összesen 41844 tag.

A központi vagyon kitesz: értékekben 830,182 frt 13 krt, mely összegből a Machlup Adolf üdülőház alapját 204 frt 13 kr. és az Erzsébet szobor alapját 34.533 frt 26 kr. illeti, a Machlup Adolf üdülőház alapítványában 229,667 frt 70 kr., az Erzsébet-kórház s annak leltárában, továbbá a hadi felszerelésekben és vidéki barakkokban 1 075,375 frt 44 kr., a tisztviselői nyugdjalapban 42,225 frt és az ápolónői nyugdjalapban 29,693 forint 40 kr. Összes központi vagyon 2 207,143 frt 67 kr.

Ezen összegből levonván a Budapesten felállítandó Erzsébet-szoborra gyűjtött 34,533 frt 26 krt, marad 1898. évi december hó 31-én tiszta vagyon gyanánt a központban 2.172,610 forint 41 kr. A sorsjegy-alapokkal összesen véve 4,007,451 frt. Azonkívül kezelése alatt vannak 12,300 frtot tevő különféle biztosítékok. Mindezeket egybefoglalva, a zárszámadásokról kiténik, hogy a központi kezelés múlt évi december hó 21-én 6,226,895 frtnyi értékekre terjedt ki. Az egyesület vagyona tavaly óta 284,039 frttal gyarapodott.

A háboru esetén fentartandó intézmények fejlesztése a múlt évben is egyik főtevékenység volt az egyesületnek. Tartalék kórházakat felépített az egyesület Budapesten 800, Pozsonyban, Kassán, Temesvárott, Kolozsvárott és Zágrábban 200—200, Baján és Esztergomban 100—100, összesen 2000 sebesült illetve beteg számára. A hercegprímás mozgósításkor 50 sebesültet fog gondoztatni.

A beteg nyugállomások és betegüdítő állomások szervezését a múlt évben szép eredménnyel folytatták. Azonkívül 38 ki segítő kórházat összesen 1539 sebesült és beteg számára biztosítottak.

Üdülőhelyeken való ellátást felajánlottak a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári és nagyszabeni hadtestparancsnokság területén. A zágrábi hadtestparancsnokság területéről nem érkezett ajánlat.

Esetleges mozgósításkor a szükségletek fedezésére 314.769 forint áll rendelkezésre.

Az „Erzsébet“ kórház a múlt évben is megfelelt kettős rendeltetésének és pedig mint elsőrangú hazai gyógyintézet a szenvedő emberiség javára szolgált, más-

részt mint hivatásos ápolónők iskolája előmozdította a közegészségügyet. Összesen gyógykezeltetett benne 758 beteg 25.012 ápolási napon át.

Dicséretére szolgál a vörös-kereszt egyesület vezetőségének, hogy nemcsak a háborura való előkészületekkel foglalkozott, hanem élénk tevékenységet fejtett ki minden emberbaráti irányban. Hogy csak a nagyobb tettelekkal foglalkozunk, megemlítjük, hogy az egyesület vagyontalan betegek gyógykezelési költségeire 15.600 frtot áldozott. Számos kórháznak kisebb nagyobb segélyt szavazott meg, a kolozsvári választmány kérelmére pedig a „Mária“ kórház kibővítésére 5000 forint kamatnélküli kölcsönt szavazott meg. Az ápolónői intézmény tovább fejlesztésére 7355 forintot fordítottak.

Pénzübeli segélyeket küldött az egyesület a hardiesai, csicseri és szilágysámsoni tüzkárosultaknak, míg a Torontálmegyében keletkezett inség enyhítéséhez 1000 frttal járult.

Továbbá segélyeztek rokkant katonákat és azok özvegyeit és árváit, nemkülönbön kivétel gyanánt más szegényeket is.

Ezen segélyek számlája a múlt évben 6110 frt 97 krt tett ki.

A fiókegyletek szintén nagy tevékenységet fejtettek ki. A jelentés különösen kiemeli a torontáli megyei választmányt, mely a mostoha természet folytán mutatkozott nagy nyomor enyhítésében kiválóan buzgó volt.

A beküldött évi jelentésekből kiténik, hogy legtöbb választmány és fiókegylet a szegény betegek segélyezésében buzgólkodott. Mások szegény gyermekek élelmezését, iskoláztatását és ruhákkal való ellátását tűzték ki céljukul. Voltak olyan választmányok is, a melyek népkonyhákat tartottak fenn, vagy szegényeket tűzifa ingyenes adományozásával segítettek. Ismét számos választmány segítségére volt a tüzkárosultaknak és az elemi csapások által inségbe jutottaknak, mások pedig a kórházak támogatására fordították figyelmüket.

A torontálmegyei választmány az Istenben boldogult Felső-egyes Királyné emlékére a nagybecskereki megyei közkórházban szobát alapított két ágygyal, a hol a betegek díjmentesen fognak gyógykezeltetni. Ő Felső-egyes király legkegyelmesebben hozzájárulni méltóztatott, hogy e kórszoba örök időkre „Erzsébet szoba“ nevét viselje.

Összesen 49.000 forintot szentelt az egyesület emberbaráti célokra. Ide számítható továbbá az „Erzsébet“-szobor javára külön gyűjtött 41 292 frt.

A külföldön nagy elismeréssel vannak a magyarországi vörös-kereszt egyesület működése iránt és ismételt fordultak hozzá, hogy működését megismerjék.

Igy a spanyol vörös-kereszt társulat megkeresése folytán rövid ismertetést készítet az egyesület szervezetről, eddigi működéséről és jelenlegi vagyoni helyzetéről. Ezt több fényképpel együtt a spanyol társulatnak oly célból küldték meg, hogy azokat egy a saját pénztára javára értékesítendő nagy munkában közölhesse. A társulat ezen alkalmat felhasználta arra, hogy gróf Csekonic Endre elnök ur-

nak a tiszteletbeli tagság jelvényét és okmányát megküldje.

Örömmel említjük fel végül, hogy abban a szép eredményben, melyet itt konstatálhatni alkalmunk volt, Torontálmegyeének nagy része van.

Igy első sorban a torontálmegyei vörös-kereszt választmány fáradhatlan elnöknője zombori Rónay Olga urnő gyűjtése az Erzsébet-szobor javára 15.207 frtot tesz ki, a legnagyobb eredmény az országban.

De a torontálmegyei közönség más tekintetben is kitűnik a többi vármegyék közül. Így a torontálmegyei választmányának fiókegylete van: Almás, Antalfalva, Bánlak, Bárános, Bassahid, Borscsa, Bótos, Bresztovác, Czrepaja, Dolova, Franzfeld, Glogon, Hertelendfalva, Idvor, Iláncsa, Jarkovác, Katalinfalva, Lajosfalva, Lázárföld, Módos, Nagy-Becskerek, Oppova, Orlovát, Ozora, Párdány, Perlasz, Sándoregyháza, Sztarcsova, Szerb-Ittebe, Szeferkin, T.-Vásárhely, Török-Becse és Ujfalu községekben.

Ennyiben tartottuk szükségesnek az emberbaráti egyesületek e legelőkelőbbjének működését ismertetni, a mit mindenkor annál szívesebben teszünk, mert jól esik az anyagiság e rideg századában rámutathatni arra is, hogy vannak még emberek — s hála Istennek nem kevesen — kik szívesen szolgálgják az ideált.

Uj főispán Udvarhelymegyében. A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot hozza:

A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére gróf Haller Jánost, Udvarhely vármegye főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentem és helyébe Hollaki Arthur, Hunyad vármegye alispánját Udvarhely vármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi június hó 10-én.

Ferenc József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

A városi villammü.

— június 17.

A városi villammü vezetősége most terjesztette be a villammü 1899. év első négy havi üzemforgalmáról szóló kimutatást. Ebből az látszik, hogy

a bevétel 289 fogyasztó után volt 17.600

olaj és szénfogyasztásra kellett . 8.071

tiszta bevétel 9.529

Vagyis a bevételből 46% szükségeltetett szénre és olajra.

Érdekes ezen eredménynek összehasonlítása a múlt évvel.

Ugyanis 1898. ugyanezen idő alatt

190 fogyasztó után volt bevétel. 14.607

olaj és szénre kellett 7.765

maradt tiszta bevétel 6.842

Vagyis a bevétel 53% fogyott el szénre és olajra. Ebből tehát azt látjuk, hogy nem csak a jövedelem volt nagyobb, de örömdetes tapaszaljuk azt is, hogy tetemes megtakarítást értünk el.

1899. év január 1-től a mai napig 25 uj fogyasztó lett a hálózathoz hozzákapcsolva, ez idő szerint még 31 félnél nincs óra és 22 félnél még Aron-óra van használatban. Tekintettel arra, hogy uj áramfogyasztók még mindig jelentkeznek, kéri az uj órák mielőbb való beszerzését. Megjegyezzük, hogy a legutóbbi közgyűlés már elhatározta 50 drb óra beszerzését s a tegnapi tanácsülés meg is rendelte az órákat.

A csütörtökön tartott villambizottsági ülésben a fentemlített eredményt örvendetes tudomásul vették s egyben utasították a művezetőségét, hogy június hó végén a folyó év első feléről részletes és teljesen kimerítő jelentést és mérleget mutasson be. Kimondották azonkívül 6 transzformátor szekrény beszerzését is. Végül tárgyalták a műnek múlt évi zármérlegét, mely egész terjedelmében elfogadtattak azzal, hogy az 5537 frtnyi veszteség alkalmas módon fedeztessék. E tárgyban különben a legközelebbi közgyűlés fog határozni.

Május haváról a következő jelentés száma be:

Bevétel	3269 frt
szénfogyasztás, olaj és személyzet	2056 frt
marad	1213 frt.
Ezzel szemben áll a tavalyi eredmény:	
bevétel	2841 frt
kiadás	1967 frt
marad	873 frt.

A miből kitűnik, hogy az ideai eredmény kedvezőbb, még pedig azért, mert a magán-fogyasztók 45%-a villamos órákat kapott s az általánny mellett való fogyasztás megszűnt.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 19. Közigazgatási bizottság.

Julius 2. A nagybecskereki keresztyén ifjúsági egyt. erdei mulatsága.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától és 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek városának képviselőtestülete e hó 26-án tartja rendes havi közgyűlését.

— **Személyi hir.** Csathó Ferenc a szegedi kir. tábla elnöke, ki vasárnap óta tartózkodik Nagybecskereken, ma este hagyja el városunkat. A táblai elnök egy a bírói hivatalokban, mint a városban tapasztaltokról a legelőnyösebben nyilatkozott.

— **A polgármester szabadságon.** Dr. Grandjean József polgármester, ki hosszabb idő óta gyomorbetegben szenved, a legközelebbi közgyűléstől 4 heti szabadságot fog kérni, mely időt Rohitschban szándékozik tölteni.

— **A keresztesi telepesek ügye.** Leveleznök írja: Már jelentettem, hogy tegnap óta községünkben azon fírad egy bizottság, hogy a telepesek állapotán segítsen. A mai nap szenzációja Szüry Dénes jószágigazgató szereplése, ki a keresztesi telepesek baját nem másnak mint — risum teneatis amici — Rónay főispánnak tulajdonította. Szüry ur ez érdekes „leleplezését” nagy derűvel fogadták. Ami azonban még kellemetlenebb lehet e szellemes urnak, ez az, hogy nagyfontosságú kijelentése épen ellenkező hatást keltett. Ahelyett, hogy lépre ment volna a hallgatóság, a legerélyesebben visszautasították e minden alap nélkül szűkölködő inszinuációt, s épen a leghivatottabb forum, a miniszter kiküldöttje Tomanóczy Gyula, kultuszminiszteri osztálytanácsos sietett az egész bizottság előtt kijelenteni, hogy épen Rónay Jenő főispán az, kinek előterjesztése a miniszter nézetével találkozott. S ha a keresztesiek csakugyan boldogulni fognak, azt sohasem Szüry urnak fogják köszönni, de igenis áldani fogják Rónay főispán kezét, ki itt is a szegények igazi, önzetlen barátjának bizonyult. Szüry ur pedig haza is mehet, tovább is szónokolhat, a kereszteseknek egészen mindegy, hogy hol blamirozza magát.

— **Kinevezés.** A temesvári kir. ítélőtábla elnöke Korsós Zoltán pancsovai lakos, végzett joghallgatót a temesvári kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Szerű pünkösöd.** Görög-keleti polgártársaink holnap ünneplik meg pünkösöd napját. Ez alkalomból mindkét helybeli templomban ünnepi mise lesz. A belvárosiban dr. Sztraity esperes pontifikál.

— **Katonai és reáliskolák.** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium Hivatalos Közönyének mai számában a miniszternek két nevezetes rendeletét olvassuk. Az első a katonai reáliskolákba a hazai reáliskolákba való átlépést tárgyalja. E szerint a cs. és kir. katonai reáliskolák valamelyik osztályát elvégzett tanulók a magyarországi középiskolák megfelelő magasabb osztályába úgy léphetnek át, ha a tantervi különbözetből vizsgát tesznek. A kik pedig a katonai reáliskolának utolsó osztályát is elvégezték, ha a bősélelti előtanból levizsgáztak, reáliskolai érettségire bocsátandók. A tantervi különbözet megállapítását a tanári testületekre bizza a miniszter. A kultuszminiszterium másik rendelete rendezti az országos és a kerületi, valamint az intézeti tornaversenyeket.

— **A nagybecskereki zenekedvelők egyesülete** hétfőn este 8 órakor az egyleti helyiségben választmányi ülést tart.

— **Majális.** A szerb egyházi dalegylet mult vasárnapra tervezte erdei ünnepélyét. Miután azonban Szent Medárd napja óta majálisokra (bocsánat e szóért júniusban) még gondolni sem lehetett, elhalasztották hétfőre, amikor tudvalevőleg pünkösöd második napját ünneplik szerb polgártársaink.

— **A toronyóra.** Nagy öröm uralkodik 3 nap óta kicsinyek és nagyok körében: megvan a toronyóra. A stílusa az entreprise de pompes funebres hangulata, fehér mutató fekete lapon, no de az nem baj, a fő az, hogy jól mutassa az időt. Ez ellen pedig egyelőre nem lehet panasz.

— **A Kőlcsey-család gyásza.** Gaál Péterné, szül. Kőlcsey Anna — a Kőlcsey-család legidősebb nőtagja — 97 éves korában szatmármegyei Cseke községben meghalt. A megboldogult tisztes matróna legközelebbi rokona volt Kőlcsey Ferencnek, sokat élvezte társaságát s még öreg napjaiban is sok érdekes dolgot mondott el környezetének Kőlcsey-életéből.

— **Az időjárás.** Meteor a következőket írja az időről: A 11—13—14-iki csomópontok felette változatossá tették az időjárást s nemcsak hűvös, a felső vidékről deres, sőt havas időt jelentenek a tudósítások, hanem jégviharos, forgószel, ciklonos és földrengéses változatok is jöttek elő a föld különféle tájain, amit különben a Nap területén hol fel, hol eltűnő, vagy csak homályosan látszó napfoltok előre jeleztek az említett csomópontokon és azok körül. F. hó 13-án egy nagyobb csoport napfolt tűnt fel újra, miután egy kisebb azt megelőzőleg elenyészett. E nagyobb csoport eleinte igen homályos szürke színben játszott, de már 14-én feketén tekintett le ránk. Az előbbi homályosság a ciklonok működését jelezte a Napon, míg ellenben azoknak jelenlegi fekete színe már nyugodtabb állapotoknak a biztos jele, ami az időjárást állandóbbá, kedvezőbbé teszi minálunk is. F. h. 16-án volt egy csomópontunk, míg azt követőleg azonban majdnem 8 napig nincs többé, amidőn tényleg beállanak a nyári napok, amelyet a 21—25 és 30-iki csomópontok sem fognak kedvezőtlenül befolyásolni, miután azoknak egyike, a holdfogyatkozás inkább a meleg felé tereli az időjárást, a napfoltcsoport pedig mérsékli a jégeső képződést, habár egészen nem is akadályozza meg.

— **A helybeli izr. népiskolában** a f. tanévi záróvizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni: június 26-án délelőtt I. osztály, délután II. osztály, 27-én délelőtt III. osztály, délután IV. osztály. Az iskolaszék.

A „TORONTÁL” tárcája.

Egyedül . . .

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

I.

Kora hajnal van. A nap sugarai még nem győzték le az éjszaka homályát.

Fölöttem a fák lombjai szomoruan zizegnek s a suttogó, lanya szellő kísértetiesen zörgeti a száraz harasztot. Levelek, fűszálak, virágok roskadozva hajlanak meg a rajtuk tanyát ütött harmatcseppek súlya alatt.

Járom az erdőt . . . lassan lépdelek, céltalanul s valami jól eső, megnyugtató érzés száll szívembe. Néma minden, minden alszik még, csak a levelek zizegnek . . . A fák sűrű lombzata eltakarja előlem az eget s csak itt-ott, mintha a messzeség homályos ködéből törne elő, látszik az ég, ki-kicsillan egy darab ég. Kékes-szürke színben, mintha fátyollal, fekete fátyollal volna befödve.

Járom az erdőt, lassan lépdelek, céltalanul . . . Fejem lehajtom, két kezemmel által szoritom lüktető halántékomat, a könnyem hull, egyre hull, le a hideg, a néma, az alvó földre . . . Egy-egy virágra, levélre ha ráhull, harmat lesz tán belőle . . . ? Ugy gondolom.

A nap egy-egy magasabbra hág, éltető melege új életet önt mindenbe.

A kis madár kibujik puha, meleg fészkeből, csicseregve ül párjával az ágon. Boldogan köszönti a reggelt. Vigan, dalolva köszönti a reggelt, a nap éltető sugarait, hogy ismét meg-

virradt! Örömmel, vidáman röpködik körül a kicsiny fészket, kised házikójukat. Örömmel . . . vidáman . . . s én háborgó szívvel, keserűséggel nézem ezt a nagy boldogságot, felsír bennem a bánat szava. Hát én mit vétettem néked? Te nagy Isten! Mit vétettem, hogy bolyganom hagysz a nagyvilágban, egyedül, egyedül . . .

Fölkeresem az erdőt, fölkeresem a mezőt, járom a hegység elhagyott, magányos bérceit, gyógyító balzsamot keresve vérző sebemre — de a seb mindegyre jobban fáj, mindegyre jobban vérzik. Mindenütt a boldogság képe tárul előm . . . Mindenütt . . . Csak én vagyok a boldogtalan, egyedül, egyedül . . .

II.

Az erdő lábánál terül el a nagy tó. Ide menekültem, ide futottam.

A kelő nap arany terítéssel borította be a tó tükrét s a hajnali szellő lágyan ringatta hajkait.

Leheveredem egy fűzfa aljába s a vérvörös napot nézem, az ég alján, amint az mind magasabbra magasabbra hág.

Elöttem, a tó szélén, büszkébben mint egy tündérr királyleány, karsu száru lilium emelkedik ki a vízből.

Szép bimbaja még nem nyílt ki. A hajnali szellő, kőza szellő, pajkosan körülölelte s a nap első sugarai mohón csókolták le róla a csillogó harmatcseppeket.

Szegény kis lilium! Szegény kis tündérr királyleány, egyedül vagy, magad vagy te is . . . Egyedül vagy, magad vagy, épen mint én. De mégse.

Jött egy méhike, egy karsu, sárga méhike.

Mint régi ismerős zümmögte körül a liliumot s édes, mámorító, szerelmes szavakat suttogott fülébe s a nap is mindegyre hevesebben tüzte le sugarait a kis tündérr királylányra.

. . . S a szellő megingatta a fűzfa hosszú lenyuló ágait, mintha igent bólintott volna, — a víz fodros hullámai is hizelegve ölelték körül, mintha ők is igent esobogtak volna s a karsu, délceg tündérr királyleány is hajlongott, büszkén ringatta karsu derekát, mintha ő is igent intene . . . a szerelmes méhike szárnya pedig millió színben csillogott a kelő nap sugariban . . .

S ime, a büszke, a karsu lilium, reszketve, kéjelegve tárja ki szirmait s magába fogadja a karsu kis méhikét! Teljes pompájában állott ellöttem a büszke, a szép lilium, tiszta hófehér virágával, amint szerelmesen magába fogadta a kis méhikét . . .

Behunyom a szemem . . . nem, nem tudom ezt a képet nézni . . . Fejem lehajtom, két kezemmel általszoritom lüktető halántékomat, a könnyem csak hull, egyre hull, le a hideg, a néma földre. Mindenütt a boldogság képe tárul előm. Mindenütt . . . Csak én vagyok a boldogtalan, egyedül, egyedül . . .

III.

Mégis . . . de hagyjuk. Álom, káprázat volt talán csak, szép ives, tarka szivárvány, — jött egy kőza szellő, irigy szellő, elvitte, elragadta magával . . .

Fülep Jenő György.

— **Balassa-émlékünnepély.** A Nemzeti szövetség tudvalevőleg arra nézve indított mozgalmat, hogy Balassa Bálint földi maradványai ne Liptó-Hibben, hanem Budapesten helyeztessenek méltó ünnepséggel örök nyugalomra. Most legújabbán ugy halljuk, maga a Balassa család is a Nemzeti szövetség álláspontjára helyezkedik. Ragályi Ferenc nagybirtokos, Balassa Emma bárónő férje t. i. táviratilag tudatta a megyehatósággal, hogy a család a költő földi maradványainak Budapestre való átszállítását óhajtja. Ennélfogva a július hó 1-ére tervezett emlékünnepség az eddigi előkészületek megszakítása mellett további intézkedésig elhalasztatott.

— **Irodalmi pályázat tanítónők részére.** A „Pécs és vidéke tanítónőinek egyesülete“ f. évi május hó 18-án tartott közgyűlésében hozott határozattal a következő pályakérdést tűzte ki: „Minő eszközökkel mozdíthatja elő a tanítónő az okszerű munkásságot és takarékoskosságot; miképp írhatja a romboló fényűzést.“ Pályadíj 50 korona, mely azonban csak abszolút becsü dolgozatnak fog kiadatni. Csak az egyesület tagjai pályázhatnak. Az idegen kézzel írt dolgozatok — jelígis levélkével ellátva — f. évi december hó 15-ig alulírt egyleti alelnökhöz küldendők be. Ehn Emília egyleti jegyző, Futima Sarolta egyleti alelnök.

— **Az elhalasztott szabadkai versenyek.** A „Szabadkai Sport Egylet“ július 1. és 2-ára kiírt országos versenyét f. évi augusztus hó 26. és 27-én fogja megtartani, tekintettel arra, hogy a magyarországi orvosok és természetdöcsök ugyanekkor tartják harmincadik vándor-gyűlésüket Szabadkán.

— **Egy temető áthelyezése.** Zombolyáról jelentik, hogy az ottani községi elöljáróság a régi temetőnek áthelyezését határozta el és az exhumálás, valamint a csontvázak átvitele már kezdetét vette. Az exhumálásnak legkésőbb f. é. november hó 1-éig kell megtörténnie, miért is az elhaltak rokonai részéről addig be nem jelentett sírokat a hatóság fogja exhumálni és a csontvázakat az új temetőben egy közös sírba elhelyezni.

— **Lourdes-ba,** a francia pirenei hegység lábánál levő híres kegyhelyre f. é. augusztus hó 21-én egy két hétre terjedő zárandoklat indul Budapestről, Stajerszágon, Karinthián, Tirolon és Olaszországon keresztül, egy-egy napi megállással Milanóban, Genuában, Nizzában és Marseilleben. Lourdesban 4 napot tölt a társaság. Ezen zárandoklat iránt érdeklődők forduljanak programért a nagymarosi (Hontmegye) r. k. plébániái hivatalhoz.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Gruin Sándor, gk. földmives és özv. Kirtyanszky Vitályosné, gk. — Bergkeszel József, rk. kőműves és Schubert Katalin, rk. — Paul Lipót Pál, rk. borbély és Baumann Ilona, rk. — Atyim Vitályos, gk. földmives és özv. Bolyanity Dusánné, gk. — Kanaški Vitályos, gk. szabó és Martinov Mileva, gk.

Született: Graor Béla, gk. földmives, fia. — Schlosser János, rk. bádogos, fia. — Weisz Sebestyén, rk. napszámos, leánya. — Kirtyanszky Dusán, gk. napszámos, leánya. — Kacsányi Miklós, rk. vasuti tisztviselő, fia. — Pungert János, rk. cipész, fia. — Arva Mihály, rk. napszámos, fia. — Percz Euthim, gk. napszámos, fia. — Kolarov Milos, gk. földmives, fia. — Kerekes István, rk. vasuti fűtő, fia. — Roschival Vilmos, rk. borbély, leánya. — Gruin János, gk. földmives, leánya. — Markov Dénes, gk. földmives, fia.

Meghalt: Nicsik Antalné, rk. 36 éves, szülés utáni elvérzés. — Kukulyev Timot, gk. 65 éves, napszámos, tüdővész. — Gyukics Mitradora, gk. 1 hónapos, életgyenge. — Gyergyov József, rk. kórházi szolga, 36 éves, önkasztás. — Nagy Erzsébet, rk. 7 hónapos, bélhurut. — Szelgrad Ferenc, rk. 4 éves, agykérlob. — Tyuresin Vitályos, gk. napszámos, 65 éves, májlob. — Nityetin Momir, gk. 3 éves, bélhurut. — Nemes Mária, rk. 2 éves, vörheny.

— **A Horgony-Pain Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csuszánál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való be-

dörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszér jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt ávegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** Fratelli Deisinger elsőrangú fiemei kávé- és teakiviteli kereskedők hirdetésére.

Színház és irodalom.

— **Opera-előadás Nagybecskereken.** A szomszéd Versecz példáját a mi zeneegyesületünk is fogja nem sokára követni. Ertesülésünk szerint ugyanis a mi derék zenekedvelőink is terve vették egy egész operának az előadását s e célra Kreutzernek „Granadai éji szállását“ szemelték ki.

— **A mykenei oroszlánokapu** egyik legrégebb emléke az emberiség alkotó tevékenységének. Durván faragott köveit az őskor homályában illesztették össze óriás erejű kezek. A kapu fölé, az oromfalba, durván, nagyoltan faragott oroszlánpárt helyezték az ősidők művésze. A két oroszlán egy oszlopra kapaszkodik. Törekvésük, feszülő izmaik mintegy a művészet törekvését is mutatja, jelképezi, mely a durva formába az erőt iparkodik nagy nehezen kifejezni. A csonka állati testek a görög szobrászat legrégebb kísérletei közül valók, mikor az anyag ellenállása még dacolt a művész alkotó erejével s tökéletlen eszközeivel. Ez a kapu mégis nagyszerű diadalív, melyen át a görögség művészi tevékenysége világhódító körutra indult. A híres kapu legújabb képe a Nagy Képes Világtörténet 30-ik füzetében jelent meg. — A munka 12 kötetben jelenik meg, s Marczali Henrik szerkeszti. A most folyó második kötetet Dr. Gyomlay Gyula írta. Egy kötet ára diszkrétben 8 frt. Füzetenként is megjelen. Minden szombaton 1 füzet, a 30 kr. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, Budapest, Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 17-én.

Budapest, június 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma délután ülést tartott, melyen bemutatták az új kiegyezési javaslatokról szóló bizottsági jelentéseket.

A Ház ezután elhatározta, hogy a javaslat tárgyalását szerdán kezdi meg.

Ülés végén Rakovszky intézett interpellációt a belügyminiszterhez a két országos tébolydában állítólag előfordult visszaélések tárgyában.

Jégverés Torontálban.

Módos, június 17. (A „Torontál“ telefon jelentése) Módos községnek Fény és Keresztes felé eső határában ma délután 3 óra táján nagyobb jégverés volt. A kár nagyságát eddig nem lehetett megállapítani, de annyi bizonyos, hogy tetemes.

Vizsga elől a halálba.

Budapest, május 17. (A „Torontál“ ered. távirata.) Kaposvárról jelentik, hogy Kucserka Ede, az állami főgimnázium V. osztályának tanulója az évvizsgálatoktól való félelmében szíven lőtte magát és szörnyet halt.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, június 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: A Dreyfus-pör tárgyalását az új haditörvényeszkír szerint július hó 17-én kezdi meg Brestben. A Dreyfus ügy miatt egyébként egy szóváltás következtében két gimnáziumi tanár párbajt vívott két katonatiszttel.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. június 17.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	ó	76	9.55	9.65	80	9.80	10.15
Tiszavidéki	„	76	9.45	9.55	80	9.95	10.05
Pestvidéki	„	76	9.40	9.50	80	9.95	10.05
Bácskai	„	76	9.50	9.60	80	—	—

Rozs	ó	elsőrendű	kilo		
			70-72	7.15	7.30
„	„	másodrendű	—	7.10	
Árpa	„	takarmány	60-62	6.15	6.35
„	„	égetni való	62-64	5.80	6.10
„	„	sörfőzésre való	64-66	6.50	7.10
Zab	„	—	39-41	5.85	6.10
Tengeri uj	„	bánsági	—	4.50	4.60
„	„	másnemű	—	5.10	5.25

Határidő-üzlet.

Budapest, június 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak 5 krral emelkedtek. Kötetett:

Buza októberre	8 96—8 97
Rozs októberre	7 07—7 08
Zab októberre	5 70—5 71
Tengeri májusra	4 63—4 64
Uj tengeri	4 83—4 84
Repece augusztusra	12 80—12 90

Szerkesztői üzenetek.

Kíváncsi. Hogy melyik a legszerencsésebb szám? Bajos lesz ezt meghatározni. Van a kinek a 13-as tetszik, mások meg félnek tőle. Ismerünk oly embert, akinek az ötös a kedvenc numerusa stb. stb. Egyszóval a hány ház, annyi — szám.

„Szemedbe láttam.“ Azért, hogy meleg lehetne, még nem muszáj verseket írni.

Zs. A lippai tanítógyűlést július 10-én tartják meg. Lapunk igenis képviselve lesz.

M. K. Sas Ede Nagyváradon lakik.

Poéta. Es igazán azt méltóztatik gondolni, hogy ezt ki lehet adni:

Forrón süt a nap,
Te rád gondolok,
Órák hosszág,
Te miattad bandukolok.

Mit tehetnek erről a mi olvasóink?

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becsckerekre, illetve Nagy-Becsckerekről.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29.

Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.

Zombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.

Zombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.

Csösztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és szombaton.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45 éjjel 10.22.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.

Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.

Alibunár és Zombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31

Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.

Zombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00 este 7.05.

Csösztelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és szombaton.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

Nyiltér.*)

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal halásan fogadott

MOHAI
ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szén-savtartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és hőseges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, nyugtató és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás

395—24.

kezelősege.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

VASUT-ÜGYEK.

79829. sz. M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény
kovácsszén szállítása iránt.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1900. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át, évenként mintegy 4800 tonna kovácsszén szükségletét biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1899. évi július hó 4-ig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek, a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 73., II. em. 43. ajtó), valamint minden üzemeltetésnél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megrendelhetők — megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányáért 15 kr., az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 10 kr. postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1899. évi június hó 1-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak zágrábi szertáránál az 1899. év folyamán összegyűlő mintegy 4000 kgrm. szénkéneg értékesíteni óhajtván, ennek eladása céljából nyilvános pályázat hirdetetik.

A szénkéneg átvétele és eltávolítása tekintetében az alább idézett feltételek irányadók.

Az 1899. év december hó végéig összegyűlémlő szénkéneg az időközönként összegyűlő mennyiséghez képest felhívásunkra a zágrábi szertártól azonnal átveendő.

Az elszállításához szükséges hordókat minden egyes esetben vevő tartozik a zágrábi szertárba küldeni, megjegyeztetvén, hogy az üres hordók önkezelésben való ideszállítására csak a máv. saját vonalaival fog eszközöltetni.

A megvett szénkéneg bérmentes szállítása csak a máv. saját vonalaira köthető ki.

Azon esetre, ha a szénkéneget saját hordóinkban kellene elszállítani, úgy vevő minden darab hordóért 1 frt 30 krt tartozik nekünk megfizetni.

Köteles vevő cég, ha a szénkéneget saját hordaiban szállíttatja, ezen hordókat felhívásunkra azonnal utnak indítani, valamint a szénkéneg vételárát posta útján a zágrábi gyűjtőpénztárunkba beszállítani.

A gyűjtőpénztár a vonatkozó nyugtát közvetlenül a zágrábi szertárba küldi meg, mely hivatalunk ennek alapján a szénkéneget saját vonalainkon önkezelésben vevő címére továbbítja.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlatok a m. kir. államvasutak zágrábi üzemeltetés I. osztályánál következő címmel: „Ajánlat szénkéneg megvételére” 9684. 99. számhoz 1899. év augusztus hó 10-ik napjának déli 12 órájáig benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Az ajánlattevő magára nézve is kötelezőnek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122.291/96. szám alatt fennálló feltételeinket, melyeket aláírásával és 30 filléres bélyeggel ellátva okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványtárunknál példányonként 30 fillérért megszerezhetők.

Bánatpénzképen a felajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban f. év augusztus hó 9-ik napjának déli 12 óráig a zágrábi üzemeltetés gyűjtőpénztáránál letendő.

A feltételektől eltérő, továbbá a pályázati határidőig be nem érkező vagy távirati uton beküldött, végre oly ajánlatok, melyekhez bánatpénz nem tétetett le, az ajánlatok elbírálásánál figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlott ár számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéséig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok közt, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson s hogy végre értékesítési célja elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Zágráb, 1899. évi május hóban.

Az üzemeltetés.

17909. szám.

Magy. kir. államvasutak.
Budapest-balparti üzemeltetés.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-balparti üzemeltetése három év tartamára bérbe adja a Budapest VI. kerület Bajza-Podmoniczky és Epreskert-utcák által határolt, a m. kir. államvasutak tulajdonát képező mintegy 4690 m² területű bekerített üres telket nem gyúlékony anyagok tározása vagy más a köz és tűzrendészeti hatóságok, illetve a szomszédosok által ki nem fogásolható célokra és ezen bérlet biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérleti ajánlatban a használati cél tüzetesen megjelölendő.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok f. é. július hó 1-ig déli 12 óráig általános osztályunk vezetőjénél (Teréz-körut 62. I. em. 6. ajtó) nyújtandók be ezen cím alatt „Ajánlat a Budapest VI. ker. Bajza-Podmaniczky és Epreskert-utcák által határolt máv. telek bérletére vonatkozólag.”

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. június 30-ikán déli 12 óráig 50 forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a balparti üzemeltetés gyűjtő pénztáránál letendő.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1899. június hó.

Az üzemeltetés.

(Utánnomás nem díjazatik.)

12406. III. sz. 1899.

Magy. kir. államvasutak.
Üzemeltetése Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Nagyikikinda állomásán megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

A bérlet 1899. évi december hó 1-én veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1902. évi november hó 30-ig.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Nagyikikinda állomása pályaudvarán levő vendéglő üzemeltetésére felirattal ellátott, borítékba zárt, lepecsételt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1899. évi június hó 20-dikának déli 12 órájáig az alólított üzemeltetés általános osztályához (Üzemeltetési palota I. emelet 23. ajtó.) személyesen, vagy a kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a vendéglő bérletre 200 azaz kétszáz forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzemeltetés gyűjtőpénztáránál 1899. évi június hó 19-ének déli 12 óráig vagy személyesen letendő, vagy a kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb utolsó és a névértékét meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fiztetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzemeltetés forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. em. 3. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miert is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat egész terjedelmükben magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek távirati uton tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szegeden, 1899. május havában.

Az üzemeltetés.

(Utánnomás nem díjazatik.)

17734/I. sz.

A magy. kir. államvasutak
Budapest jobbparti üzemeltetése.

Pályázati hirdetmény.

Porszén eladása iránt.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium, valamint a m. kir. államvasutak valamennyi budapesti hivatalában a folyó 1899. évi július hó 1-jétől az 1902. évi június hó 30-áig, azaz 3 év alatt összegyűlő, évenként mintegy 500 tonnára tehető bármilyen nemű és eredetű kőszénből visszanyert porszén eladása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdetetik.

A venni szándékozók felkértenek, hogy egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat, melyben a 100 kilogrammonként felajánlott vételár számokba és betűkben kiirandó, legkésőbb f. évi június hó 28-áig déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési osztályunknál (külső Kerepesi-ut, 8. házcsoport) benyújtani, esetleg ajánlva posta útján beküldeni sziveskedjék.

A bepecsételt levél borítékára a címzés fölé: „17734. számhoz. Ajánlat porszén megvételére iránt” irandó.

Bánatpénzképen tartozik ajánlattevő az összes szénmennyiség értékének 5%-át készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az ajánlat benyújtását megelőző nappig vagyis f. évi június hó 27-éig gyűjtő pénztárunknál letenni. Egyebekre nézve az ócska anyagok eladása iránt fennálló 122291/96. sz. általános feltételek mérvadóak, melyek a m. kir. államvasutak nyomtatványtáránál Andrásy-ut 75. sz. 50 fillérért megszerezhetők, de alulirt üzemeltetés anyag és leltár beszerzési osztályánál is megtekinthetők, hol az ügyre vonatkozó részletes feltételek is kaphatók.

Budapest, 1899. június 9.

(3-1) Az üzemeltetés.

SELYEM-BASZTRUHA 8 frt 65 krtól

egész 42 frt 75 krig egy teljes öltözékhez való szövet —

Tussors és Shantung

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

(29/III-6.4)

A Kőbányai Király-Sörfőző részvénytársaság Góliát- MALÁTASÖRE

a legegészségesebb,
legtáplálóbb és legkellemesebb
üdítő-ital.

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak
gyógycélokra is ajánlják és
ideg-bajokban, vérszegénységnél,
emésztési zavaroknál, gyengeség-
nél stb. kiváló sikerrel használ-
tatik.

Kapható minden jobb
fűszerkereskedésben és
vendéglőben. 427-308

Óvakodjunk utánzásoktól.

K Á V É

Fiunéből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű	4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű	5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű	5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé	6.12
1 zsák 4 kgr. kék Java gyöngykávé	6.80

elvámulva, bérmentve és csomagolva min-
den más költség nélkül. 428-16.7

Árjegyzéket és látványos levelezőlapot kívánatra ingyen küld

FRATELLI DEISINGER,
Fiume, szabad kikötő 32.

A magyarországi kávék bevezetési forrása.

IGLÓFÜRED.

Klimatikus gyógyhely. Vizgyógy-
intézet. Nyaraló-telep.

Vasuti állomás Igló (Kassa-oderbergi
vasut) Szepesmegyében 580 méter magas-
ságban a tenger színe felett, nagy kiter-
jedésű fenyvesek közepette pompás sétá-
nyokkal.

Tükör-, kád- és fenyő-fürdők, villanyozás,
massage, kiválóan alkalmas gyógyhely ideg-
gyengeség, légzőszervek bántalmaiban szen-
vedőknek, üdülők részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasó-
terem, Lawn-Tennis.

Fürdőevad május 15 től szeptember vé-
geig, elő- és utóidényben tetemes árleenge-
dés. Fürdőorvos dr. Neubauer Lajos.

Posta- és telefon-állomás helyben.

Utazás: Budapest-Kassa-Igló vagy
Budapest-Rutka-Igló.

Prospektusokkal szolgál

a fürdő-igazgatóság,
Iglófürdő.

492-6.3

Hirdetések

felvételnek a

„Torontál“

kiadóhivatalában.

1768. szám 1899.

533-3.2

Hirdetmény.

Torontáivármegye törvényhatósági bi-
zottsága az 1899. évi május hó 15 én kelt
547/kgy/26579./899. számú határozatával
a botosi jegyzői lak és melléképületének
felépítését 6320 forint 63 krajcár összeg
erejéig engedélyezte

A fentemlített munkálat fogantatásá-
nak biztosítása céljából az 1899. évi ju-
nius hó 29. napjának d. e. 9 órájára
Bótos község tanácsstermében tartandó
árlejtés hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,
hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának
elvéllalására vonatkozó, az engedélyezett
költség után számítandó s a részletes felté-
telekben előirt 5%-ny: bánatpénzzel el-
látott zárt ajánlataikat, az árlejtést meg-
előző nap déli 12 órájáig a nevezett köz-
ség pénztáránál annyival inkább igyekez-
zenek beadni, mivel a későbbben érkezettek
figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó
műszaki művelet és részletes feltételek a
jegyzői hivatalban a rendes hivatalos
órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Bótoson, 1899. évi június hó
12 ik napján.

Belitska Gusztáv, (P. H.) Adamov Vlada,
jegyző. bíró.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben,
Csikmegyében, a fenyvesek hazá-
jában.

Fürdőidény tartama június
15-től szept. 15-ig. Utazás: Szász-
Régenig vasuton, onnan a fürdő-
igazgatóság által szubvencionált
gyorskocsikon. E gyorskocsikra
előjegyzést tehetni Miklós, Görög
vállalkozóknál. Sz.-Régen. Déli
utirány: Brassó Csik-Szereda vas-
uton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyu-
vizek királya, megrendelhető:
Igazgatóságnál Borszék. Kapható
mindenütt. Nagy-Beeskereken:
Rósa Béla és Armbruster József
uraknál. (484-10.5)

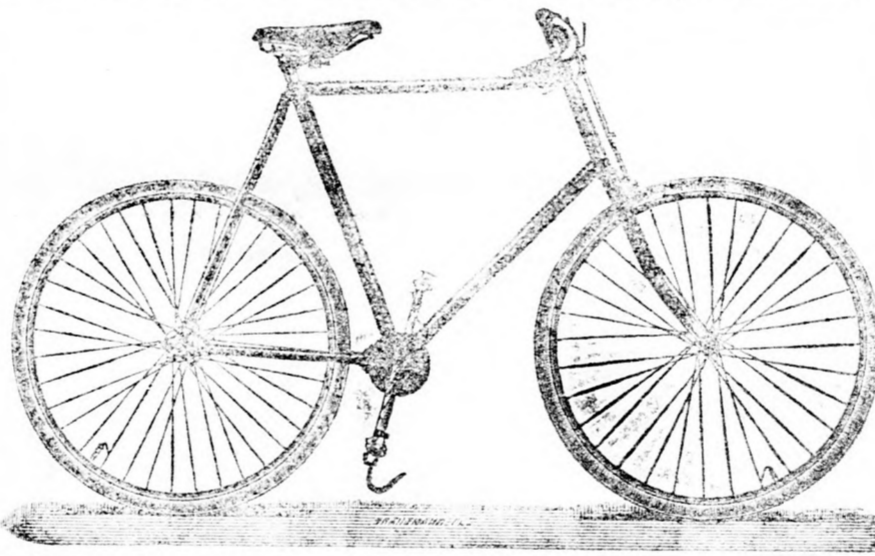
Fürdőre, borvizre nézve min-
den felvilágosítással, prospektus-
sal, árjegyzékkel szolgál a fürdő
üzletigazgatósága Borszék.

Posta, távirda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság, Borszék.

Kerékpározni

azonnal tanulhat mindenki a
kiünönök bizonyult tanulási
készüléken. Esés kizárva!

Csak elsőrendű kerék-
párokat tartok raktáron,
melyek a világcson és
szakemberek által legjobb
minőségűeknek elismer-
tetek, u. m.: „Wallen-
rad“, „Styria“, „Mel-
cal-Premier“, „Gra-
closa“ (lánc nélküli, ki-
tünő minőség) és „Gritz-
ner“.

262-2.15

Kerékpár-kellékek mindig raktáron.
Javitó műhely.

Novák J. C.,
Nagybeeskerek.

Tanítás naponta a versenypályán.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. évi július hó 11-én Hódmező-
Vásárhelyen is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszaló gépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ VI., Gyár-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA“ kéveköto arató-
gépet, a legtökéletesebb MC CORMICK „DAISY“ marokrakó aratógépet és
a legújabb s legjobb MC CORMICK „NEW 4.“ fűkaszalógépet.

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobb a világon

és legkedveltebb

KÉVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK

és legkedveltebb

Legjobb a világon

335-17.12

Mc Cormick gyártmányu gépek bámulatos tökéletességét.
Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén műkö-
désben vannak.

4553 tkv. szám 1899.

536-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi államkincstár végrehajtónak Belity Milán és Dánka, illetve ezek birtokutóda végrehajtást szenvedők elleni 226 frt 21 kr. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Karlova község határában fekvő, a karlovai 2257. számú tkvben A I. 1. sorsz. 2877/f/157. tkv. hrsz. és 6217. kat. hrsz. alatt foglalt, jelenleg a Tomity Tyira nevében álló 1 hold 1203 □-öl überlandiális birtok 71 forint kikiáltási árban 1899. évi július hó 14. napján d. e. 10 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárnak váltásig tartozása a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú Igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elisnervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az első árverésjogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30

nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbiróság tkvi irattárában és Karlova község előljárá-ságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi április hó 28-ik napján.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

A jövő tanévtől kezdve
iskolás-gyermekeket
teljes ellátásra elvállalok.
Özv. Pálffy Hermin
Uri-utca, Volfringer-féle ház.
(530-32)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

36127 • Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co.

new-yorki gyár világhíra

„ADRIANCE”
kéveköto-, maszkroko arató-
és fűkaszálo-gépeinek

A V. VERMOREL-féle

villefranchet gyár világhíra

„ÉCLAIR”
peronospora-fecs-
kendőinek

magyarországi kizárólagos képvisellete.

Minden a mezőgazdaság keretébe
tartozó szükségletek, mint:

**vetőmagvak, műtrágyák,
anyagok, szerszámok, gépek stb.**

legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetség alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI
ÉRTESÍTŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

(477-54)

Zacherlin

Nem dobozban!
Egyedül valódi az üvegben!

Ez a
kizárólag csalhatatlan, erélyes
segítség mindenféle férgek ellen.

Nagy-Becskerek:	Amend Rezső.	Nagy-Becskerek:	Schlesinger Gerson.	Módos:	Deutsch testvérek.
"	Armbruster József.	"	Schlesinger Sándor.	"	Nagy Béla.
"	Csada Károly.	"	Schneller Gyula.	Melencze:	Mijin W., gyógyszerész.
"	Deixner Lipót.	"	Schnitzler Lipót.	Perlasz:	Fischer Jakab és fia.
"	Eibenschütz Izidor.	"	Strauss Pál.	Titel:	Jankovics M. Lázár.
"	Haidegger Ödön.	"	Turinszky Tódor.	"	Nonnenmacher Endre.
"	Keppich A. Sándor.	"	Udiczky Dániel.	Török-Becse:	Brunner E.
"	Ij. Kohn Sándor.	"	Weiterschan Jakab.	"	Milovanovics István.
"	Kohn Tóbiás.	"	Wischt Ferencz.	"	Schlesinger Izidor.
"	Nack Gyula.	"	Zimmerer Antal.	Török-Kanizsa:	Schwarz Antal.
"	Prandell Rezső.	B.-Szt.-György:	Strasser Gyula.	Zichyfalva:	Klein Jakab.
"	Ro'sa Ignác.	"	Meschini Imre.	"	Scher Sándor.
"	Ro'sa Béla.	Grabác:	Wolf Mihály.		

(376-64)